

Dubla impozitare și ignorarea prescripției de către Administrația Fondului pentru Mediu, confirmate definitiv ca nelegale de către ICCJ într-o cauză în care avocații D&B au asistat cu succes un contribuabil în disputa fiscală

O echipă de avocați specializați în litigii fiscale din cadrul D&B David și Baias, societatea de avocatură corespondentă PwC în România, a reprezentat, cu succes, în fața instanțelor judecătorești naționale unul dintre liderii industriei grele la nivel mondial, cu prezența și în România, într-un litigiu complex și de lungă durată cu Administrația Fondului pentru Mediu ("AFM").

"Salutam o nouă soluție extraordinară a instanțelor noastre judecătorești, mai ales în condițiile în care a fost pronunțată într-o speță extrem de complicată, care implică administrarea unui probatoriu complex, dar și dezlegarea unor probleme de drept interesante și complicate, cu privire la care nu (prea) există jurisprudența la acest moment. Ne bucurăm astfel mult anularea unei impuneri în aplicarea directă principiului fundamental al materiei fiscale care interzice dubla impozitare, ce trebuie iată respectat și în procedurile de administrare fiscală derulate de AFM. În egală măsură, aceasta ar trebui să se constituie într-una dintre soluțiile de referință pentru clarificarea sferei de aplicare a evenimentelor susceptibile de a determina întreruperea cursului prescripției, confirmând că folosirea unor subterfugii de ordin procedural pentru a evita incidența prevederilor legii fiscale nu este considerată acceptabilă, fiind sancționată de către instanțele judecătorești prin anularea impunerii", a declarat **Dan Dascalu**, Partener Coordonator al practicii de litigii a D&B David și Baias.

Prin decizia recent pronunțată, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul formulat de AFM, rămânând astfel definitivă soluția Curții de Apel București prin care instanța de fond cenzurase atât impunerea repetată a contribuabilului în urma unei inspecții fiscale la plata contribuțiilor datorate la Fondul pentru Mediu deja stabilite și achitate de contribuabil, cât și depășirea termenului de prescripție din materia fiscală. Dincolo de impactul său financiar semnificativ pentru contribuabil, soluția din această cauză dezlegată de instanțele judecătorești are o importanță practică deosebită, contribuind la conturarea jurisprudenței fiscale din cel puțin din două perspective.

Pe de o parte, instanțele naționale au anulat actele de impunere recunoscând că trebuie dată prevalența principiului general al evitării dublei impunerii, chiar și în situația în care AFM au procedat la stabilirea contribuțiilor datorate de companie pe calea estimării (art. 67 Vechiul Cod procedură fiscală, respectiv, art. 106 Noul Cod procedură fiscală). Mai precis, instanța a constatat că această impunere prin estimare a fost nelegal aplicată de AFM întrucât autoritatea de mediu nu a ținut cont de declarațiile fiscale depuse deja de contribuabil și de plățile aferente acestora, ceea ce a condus, astfel, la o dubla impozitare a companiei. Or, potrivit sistemului de impunere reglementat de Codul de procedură fiscală, nimeni nu poate fi impus la plata unui impozit (în general, și a unei contribuții la Fondul pentru Mediu, în particular) decât o singură dată pentru un anumit fapt generator și pentru aceeași perioadă.

Cu alte cuvinte, și AFM, ca și celelalte autorități publice de administrare fiscală, este obligată să ia în considerare

obligățiile fiscale stabilite de contribuabil prin declarațiile fiscale depuse, dar și plățile efectuate de acesta, organe de control fiind ținute de a verifica legalitatea și conformitatea declarațiilor fiscale și de a stabili în mod obiectiv situația de fapt fiscală reală, cu luarea în considerare a tuturor circumstanțelor relevante. Iar utilizarea estimării ca mijloc de stabilire a diferențelor de obligații fiscale în plus/minus față de cele declarate nu doar că nu constituie o excepție de la acest principiu, ci, în niciun caz nu poate să conducă la stabilirea repetată a aceluiași obligații fiscale și, mai mult, chiar și la stabilirea unor obligații fiscale accesorii.

Pe de altă parte, instanțele de judecată au avut de dezlegat o altă problemă extrem de interesantă din materia fiscală, anume, cea referitoare la instituția prescripției dreptului organelor fiscale (în general și al AFM, în particular) de a stabili obligații fiscale suplimentare într-o situație de fapt care viza determinarea în ce măsură depunerea repetată a unor declarații fiscale la solicitare expresă și repetată a autorităților fiscale ar putea constitui un caz de întrerupere a prescripției. S-a concluzionat că redepunerea declarațiilor fiscale inițiale la solicitarea expresă a autorității fiscale nu constituie un act voluntar de recunoaștere a unor contribuții care au fost deja declarate și achitate cu respectarea termenelor legale, ci reflectă expresia conformării contribuabilului solicitărilor adresate de autoritate, în virtutea obligației legale de cooperare cu bună-credință cu autoritățile fiscale. Totodată, a rezultat că aceasta nu schimbă cu nimic manifestarea de voință inițială a contribuabilului de stabilire prin declarare a contribuțiilor datorate în termenul legal, a căror legalitate trebuia să fie analizată de AFM în interiorul termenului de prescripție, indiferent de conduita ulterioară a contribuabilului care a dat curs obligației de colaborare cu autoritatea fiscală impuse de lege a fi respectată și în afara unei inspecții fiscale. În acest sens, s-a statuat că redepunerea declarațiilor în condițiile mai sus menționate nu poate fi calificată nici ca fiind un act de corecție a declarațiilor fiscale depuse inițial, cu atât mai mult cu cât acestea erau identice și purtau mențiunea companiei ca sunt depuse la solicitarea expresă a autorității fiscale.

”Soluția obținută este extrem de binevenită cu atât mai mult cu cât dezleagă o dispută fiscală extrem de încurcată cu AFM care a vizat 7 ani fiscali, în loc de 5 și care s-a întins pe mai mult de 8 ani, dacă este să punem în calcul și acțiunea de control. Principiile și direcțiile trasate de instanțele naționale în relația cu AFM ne fac încredători că pe viitor, acțiunile de control derulate de inspectorii AFM, dar și soluțiile pronunțate de organele de soluționare din cadrul autorității pentru mediu se vor apropia din ce în ce mai mult de rolul și atribuțiile specifice prevăzute de procedura de administrare a creanțelor fiscale care caracterizează și contribuțiile datorate la Fondul pentru Mediu. Astfel, eventualele probleme sau deficiențe identificate își vor găsi rezolvarea prin cheia instituțiilor fundamentale procedurale fiscale, a căror aplicare directă de către AFM ar fi facilitat prevenirea apariției acestei dispute fiscale”, a arătat **Mihail Boian**, *Avocat Partener în practica de litigii fiscale a D&B David și Baias*.

Echipa de avocați ai D&B David și Baias a fost formată din **Dan Dascalu**, *Partener Coordonator*, **Mihail Boian**, *Partener*, și **Andreea Stoica**, *Avocat Senior*.